

Jeg har imidlertid nogle Bemærkninger, jeg ønsker at gjøre. Hovedhensigten med Sparekasser er jo den at give de Folk, som have Lidet, Leilighed til af dette Lidet at lægge Noget hen for Fremtiden. At dette dem dette formaal med alle de Vidler, der staa til Raadighed, finder jeg i høieste Maade ønskeligt. — Da dette Lovforslag, som nu ligger for her, var til Behandling i det andet Thing, blev ogsaa Opmærksomheden henledet paa, hvorledes denne Leilighed til at spare eller rettere til at anbringe sine smaa Sparepenge betydelig kunde lettes. Jeg anser Sagen i og for sig for saa væsentlig og vigtig, at ogsaa jeg ønsker at henlede den høitærede Ministers og det ærede Things Opmærksomhed paa den. Maalet kan naas dels ved Sparemærker, dels ved de saakaldte Dresparekasser. Hvad Sparemerkeinstitutionen angaar, tror jeg, at Horsens Handelsbank har Fortjenesten af at være den første, som her i Landet har bragt den til Udførelse, og jeg tror, at den endogsaa har gjort det med nogen Opmærksomhed. Saavidt mig bekendt, paataenter man ogsaa i Slave at indrette en lignende Institution med Sparemærker. Hovedhensigten med den hele Virksomhed er jo dels de Sparemærker, der udstedes, og som søges udbredte gennem mange forskellige, saa at Sparerne kunne faae let Udgang til at erhverve dem, dels Indretningen af en lille passende Bog, hvori Sparemærkerne, naar de ere skjulte, læses ind. Det Betænkelige herved er imidlertid, at de Sparemærker, som udstedes, meget let estergjøres, og tillige kan det jo ikke negtes, at, naar denne efter min Mening gængsige Institution først faar en betydelig Udbredelse, vil man meget let kunne rikkere, at Sparemærker, udstedte af de forskellige Kredse, blive satte ind i Bøger, som ikke vedkomme en og samme Kreds. Paa den Maade vil der meget let kunne afstedkommes Tab, navnlig for Sparerne. Jeg har derfor troet det ønskeligt, om Regjeringen vilde tage denne Sag i sin Haand, saaledes at den overtog Udstedelsen af Sparemærker og tillige søgte Bevilling af et lille Beløb, som behøves for at sætte Institutionen i Gang. Det er imidlertid saa langt fra, at det vil blive nogen Udgift for Statskassen, at meget snart Beløbet vil blive refunderet; ja der vil endogsaa kunne være Leilighed til at faae en lille Gewinst, som imidlertid passende kunde anvendes til Fordel for den Mængde forskellige Forhandlere, som det vil blive nødvendigt at benytte, naar Institutionen ret fylbig skal gjøre sin Nytte. Saaledes som Forholdene ere her i Landet, tror jeg, at Institutionen navnlig ret vil kunne faae Fylde og Udbredelse gennem Postvæsenet, men tillige vil det være nødvendigt, at betydeligere Sparekasser tage sig af Sagen. Hvad Postvæsenet angaar, vil jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvilken betydelig Virksomhed i Retning af Sparfæmmedelighed eller Fremkaldelse af Spar-

fæmmedelighed hos Smaafolk Postvæsenet allerede har udviklet i England. Det er mig ogsaa bekendt, at man gaar i en lignende Retning i Frankrig, i Belgien, ligeledes i Ungarn, ja, jeg tror endog, man benytter omtrent en lignende Institution gennem Postvæsenet paa Japan. — Hvad Dresparekasserne angaar, vil jeg blot nævne dem som en Institution, jeg tror fortjener anbefaling til Enhver, der interesserer sig for Smaafolks Stilling; men jeg tror rigtignok, at Sagen helt og holdent maa overlades til det private Initiativ. Det var disse Bemærkninger, som jeg har udbedt mig Tilladelse til at gjøre, men det er en Selvsølg, at jeg ikke forudsætter, at der kommer nogen Diskussion om dem, da jeg erkjender, at de ikke ganske høre hjemme her ved denne Lov, men jeg vilde ikke noget bedre Sted, jeg kunde anbringe dem.

Jessen: Jeg vil blot tillade mig at gjøre den Bemærkning, at det ikke er Handelsbanken, men Haandværkerbanken i Horsens, der har sat Sagen i Gang. Ideen er udgaet fra Arbejderforeningen, som har begyndt derpaa, og Sagen har vundet en ganske overordentlig stor Udbredelse, uden at man hidtil har sporet nogen Ulempe, navnlig ikke den, som den ærede Læser omtalte, nemlig Estergjørelse af Mærkerne. Da hvert Mærke i og for sig er stemplet med „Horsens Haandværkerbanks Dresparekasse“, vil det ogsaa være vanskeligt at kunne anvende andre Mærker i Banken end dem, der saaledes er Tale om. Jeg tror ikke, at der hidtil paa det Punkt har viist sig nogen Trang til, at Regjeringen skulde indblande sig i Sagen; derimod er jeg ganske enig med den høitærede Læser i, at der maaste kunde være Anledning til at tage under Overveielse, hvorvidt man skulde indrette Postsparesystemet paa samme Maade som i de Lande, den ærede Læser omtalte.

Rosenørn: Jeg turde maaste blot bemærke, at hvis jeg har sagt Handelsbanken, mente jeg naturligvis Haandværkerbanken i Horsens. Saalænge Sagen ikke har fundet større Udbredelse end nu, kan det maaste nok gaa, som det gaar, men faar den større Udbredelse, — og det tror jeg, den faar; det er en yderst hensigtsmæssig Foranstaltning — vil man let kunne komme i en saadan vanskelig Situation, naar man ikke har et Slags Sparemærker, som ere stemplede saaledes, at de vanskelig kunne estergjøres.

Indenrigsministeren (Steel): De Bemærkninger, det ærede 12te kongevalgte Medlem har gjort, ville jo være en yderligere Foranledning for Regjeringen til at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Æmne, end der allerede laa i de Udtalelser, der faldt i det andet Thing, og jeg skal ganske vist have Opmærksomheden henvendt